

SAKSBEHANDLER
Eline Ova Sveen

VÅR DATO
25.03.2022

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
21/06823-4

DERES REF.

DERES DATO

Geir Dingstad
Pavels gate 6
0454 OSLO

Karljohansvern - Horten - avgjørelse av klage over avvisning av klage på vedtak om dispensasjon

Innledning

Riksantikvaren viser til ditt brev 17.11.21 med klage på Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak 28.10.21. Fylkeskommunen har i det vedtaket avvist din klage på dispensasjonsvedtak henholdsvis 16.02.21 og 23.03.21 på grunn av manglende rettslig klageinteresse jf. forvaltningsloven § 34 jf. § 28. Klagen ble oversendt til Riksantikvaren fra Vestfold og Telemark fylkeskommune den 15.12.21 for endelig avgjørelse. Du tok også kontakt med Riksantikvaren på telefon den 25.03.22 og utdypet din vurdering av saken.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak om avvisning opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Bakgrunn

Karljohansvern orlogstasjon ble fredet med hjemmel i kulturminneloven § 19, 26.10.07, senere justert 27.03.08. Formålet er gjengitt i fylkeskommunens forskjellige brev i saken. Tiltak innenfor området krever dispensasjon fra fredningen. Det er fylkeskommunen som har myndighet i saker om dispensasjon. Vestfold og Telemark fylkeskommune ga henholdsvis 16.02.21 og 23.03.21 dispensasjoner fra områdefredningen på Karljohansvern i forbindelse med oppføring av nytt bygg i Vollveien 5.

Du klaget på fylkeskommunens dispensasjoner den 02.05.21. Klagen gjelder manglende nabovarsel samt innsigelser mot de endringene i utearealet som det er gitt tillatelse til i forbindelse med byggingen. Du har også formidlet bekymring for bevaring av områdets karakter i e-post til fylkeskommunen. 19.07.21.

Vestfold og Telemark fylkeskomme fattet 28.10.21 vedtak om avvisning av din klage med henvisning til forvaltningsloven § 28 første ledd. Fylkeskommunen mente at det å være nabo til tiltaket og beboer på Karljohansvern ikke er tilstrekkelig for å konstatere at det foreligger rettslig interesse i dispensasjonssaken etter kulturminneloven § 19.

Du sendte klage på avvisningsvedtaket i brev 17.11.21. Fylkeskommunen har vurdert saken på nytt i oversendelsesbrev til Riksantikvaren 15.12.21. De opprettholder sitt opprinnelige vedtak.

Anførsler i klagen på avvisningsvedtaket 17.11.21

I klagen peker du på verdiene i landskapet på Karljohansvern og de negative konsekvensene av tiltaket som det er gitt dispensasjon til. Du viser til manglende kulturminnefaglig kompetanse i kommunen og fylkeskommunens muligheter for å bidra til bedre ivaretagelse av verneverdier. Det fremheves at saken er såpass viktig for nærområdet og for Karljohansvern generelt at en høyere instans enn fylkeskommunen må behandle saken.

Fylkeskommunens merknader i oversendelsesbrevet 15.12.21

Fylkeskommunen kan ikke se at klagen inneholder nye momenter som er vesentlig i vurderingen som ble lagt til grunn for vedtaket om avvisning. Det vises til vurderingen og begrunnelsen som ble gitt i det opprinnelige vedtaket. Klager oppfyller ikke rollen som «part» og har heller ikke på annet grunnlag «rettslig klageinteresse». Fylkeskommunen finner ikke grunnlag for å omgjøre avvisningsvedtaket 28.10.21.

Riksantikvarens vurdering

Forvaltningsloven 10.02.67 inneholder reglene om behandlingsmåten for blant annet enkeltvedtak og overprøving av disse.

Etter forvaltningsloven § 28 har en part i saken eller en annen med rettslig klageinteresse i en konkret sak, rett til å klage på et vedtak. Første ledd regulerer uttømmende hvem som har klagerett. Hvis man ikke er part og det ikke foreligger rettslig klageinteresse har man heller ikke anledning til å klage.

Manglende klagerett er en av de grunnene som gjøre at «vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger» etter forvaltningsloven § 34. Klagen *skal* da avvises, uten at forvaltningen går inn i noen drøfting av temaet for klagen.

For å ha rettslig klageinteresse må man ha en viss tilknytning til den aktuelle saken. Det kreves ikke at vedtaket får følger for klagerens rettslige forhold, men klagerens tilknytning til saken må være av en slik art og styrke, at det ut fra en objektiv vurdering er rimelig at vedkommende får prøvd saken for en høyere forvaltningsinstans.

Naboer vil normalt ha rettslig interesse i byggesaker, men det er lagt til grunn i praksis at naboer normalt ikke anses å ha rettslig klageinteresse i saker som gjelder vern etter kulturminnelovens bestemmelser. Selv om ethvert vedtak om vern eller dispensasjon etter kulturminneloven vil få en eller annen virkning for naboer og beboere i fredningsområder, kan ikke denne virkningen anses som sterk nok til at naboer generelt har klageinteresse i slike saker.

Ut fra ordlyden i klagen og ut fra telefonsamtale i saken 25.03.22 forstår vi at du som klager egentlig ønsker en faglig overprøving i denne saken. Det er imidlertid ikke formelt aktuelt på bakgrunn av en klage på avvisning. Riksantikvarens mandat i denne saken er kun å overprøve om fylkeskommunens håndtering av avvisningsspørsmålet er korrekt. I likhet med fylkeskommunen vil Riksantikvaren likevel bemerke det positive i lokalt engasjement for kulturminneverdiene på Karljohansvern.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til Vestfold og Telemark fylkeskommunes vedtak om avvisning opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

Vennlig hilsen

Anne-Judith Munthe-Kaas

Avdelingsdirektør (ef)

Leder Juridisk seksjon

Eline Ova Sveen

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Storgata eiendom, Storgata 46, 3182 HORTEN/ Horten kommune, Postboks 10,
3191 HORTEN/ Vestfold og Telemark fylkeskommune, Postboks 2844, 3702 SKIEN/ KMS
Arkitekter AS, Nedre vei 8, 3183 HORTEN